

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 296/2011-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. augusta 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. F., zastúpeného advokátom JUDr. L. M., P., Č., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, namietaného porušenia základných práv podľa čl. 1, čl. 15 ods. 3, čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 1 a čl. 40 ods. 6 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23 Tos 16/2010-44 z 9. septembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. F. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. októbra 2010 doručená sťažnosť J. F. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenie základných práv podľa čl. 1, čl. 15 ods. 3, čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 1 a čl. 40 ods. 6 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením

Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23 Tos 16/2010-44 z 9. septembra 2010 (ďalej len „krajský súd“ a „uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Vojenského obvodového súdu Prešov (ďalej len „vojenský obvodový súd“) sp. zn. 3 T 81/87 z 11. júna 1987 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 269 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „starý Trestný zákon“) a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov nepodmienečne. Dôvodom odsúdenia bola skutočnosť, že sťažovateľ kvôli svojmu náboženskému presvedčeniu Svedka Jehovovho odmietol vykonať vojenskú základnú službu. Uznesením vojenského obvodového súdu z 9. januára 1991 sp. zn. 2 Rtv 134/90 v spojení s uznesením Vyššieho vojenského súdu Trenčín z 29. januára 1991 sp. zn. 1 RTo 4/91 bol uvedený rozsudok zrušený vo výroku o treste a rovnako boli zrušené všetky obsahovo nadväzujúce rozhodnutia, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo, stratili svoj podklad. Následným rozsudkom vojenského obvodového súdu z 21. februára 1991 sp. zn. 2 Rtv 134/90 bol sťažovateľ odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní jedného roku nepodmienečne.

3. Na návrh sťažovateľa Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 5 Nt 13/09 z 20. novembra 2009 povolil obnovu konania a všetky uvedené rozhodnutia, ako aj ďalšie obsahovo nadväzujúce rozhodnutia zrušil. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažnosť prokurátor Vojenskej obvodnej prokuratúry Prešov (ďalej len „vojenská obvodná prokuratúra“), o ktorej krajský súd napadnutým uznesením č. k. 23 Tos 16/2010-44 z 9. septembra 2010 rozhodol tak, že uznesenie okresného súdu sp. zn. 5 Nt 12/09 z 20. novembra 2009 v celom rozsahu zrušil a návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietol, pretože nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku.

4. Podľa sťažovateľa v senáte krajského súdu zasadali sudcovia, ktorí boli sudcami, resp. vojenskými sudcami za minulého režimu a zaviazali sa jednak vojenskou prísahou k vernosti *„pracujúcemu ľudu vedenému Komunistickou stranou Československa“*, ale aj

sudcovským sľubom k vernosti „*veci socializmu*“ a k tomu, že ústavu a zákony budú „*vykladať... v súlade so socialistickým právnym vedomím*“. Podľa názoru sťažovateľa, pokiaľ je sudca takto zaviazaný, je fakticky zaviazaný rozhodovať v jeho neprospech, lebo nemôže nestranné posudzovať prípad osoby, ktorá z dôvodu svojho svedomia či náboženského vyznania odoprela vykonávať vojenskú službu v období odsúdeniahodného komunistického režimu. Ak sudca napriek tomu rozhodoval vo veci sťažovateľa, došlo tým k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a zároveň práva na zákonného sudcu podľa čl. 38 ods. 1 listiny a čl. 48 ods. 1 ústavy.

5. Podľa názoru sťažovateľa krajský súd napadnutým uznesením porušil jeho označené práva a namieta, že krajský súd vysvetlil právo na obnovu konania podľa čl. 4 ods. 2 protokolu č. 7 k dohovoru tak, že ide o právo na dovolanie, ku ktorému však uplynuli neprekročiteľné lehoty, a teda odkazuje sťažovateľa na postup, ktorý je podľa práva nemožný. Ďalej krajskému súdu sťažovateľ vytýka, že nezohľadnil, že aj v rehabilitačnom konaní rozhodovali sudcovia viazaní prísahou, resp. sľubom vernosti, ktorí ešte pred 1. januárom 1990 posielali osoby, ktoré odopreli vojenskú službu do výkonu testu odňatia slobody, čo mu negarantovalo spravodlivý proces. Sťažovateľ svoju argumentáciu podporil odkazom na množstvo rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pričom poukázal aj na uznesenia okresného súdu, ktorými bola povolená obnova podobne „*vadných rehabilitačných konaní a prokurátor proti tomu nič nenamieta*“. Vadu rehabilitačného konania vidí sťažovateľ v tom, že keď mu bol uložený trest 1 roka nepodmienečne (21. februára 1991), už bol účinný čl. 15 ods. 3 listiny, ktorý garantuje právo na odopretie vojenskej služby, ak je to v rozpore so svedomím alebo náboženským vyznaním, a preto mal súd rozhodnúť v zmysle čl. 40 ods. 6 listiny podľa stavu, ktorý je pre sťažovateľa priaznivejší.

6. Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Usnesením Krajského soudu Trenčín ze dne 9. 9. 2010 sp. zn. 23Tos 16/2010-44 bylo porušeno právo stěžovatele na

- zákonného soudce podle čl. 38 odst. 1 Listiny a čl. 48 odst. 1 Ústavy

- *soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny,*
- *spravedlivý proces podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy,*
- *rovnost podle čl. 1 Listiny,*
- *odepření vojenské služby podle čl. 15 odst. 3 Listiny a*
- *posouzení věci podle příznivější právní úpravy podle čl. 40 odst. 6 Listiny.*

II. Usnesení Krajského soudu Trenčín ze dne 9. 9. 2010 sp. zn. 23Tos 16/2010-44 se zrušuje.

III. Stěžovateli se přiznává přiměřené zadostiučinění ve výši 1.000, - Euro, které je Krajský soud Trenčín povinen vyplatit k rukám stěžovatele do dvou měsíců od doručení tohoto nálezu.

IV. Stěžovateli se podle advokátního tarifu přiznávají náklady právního zastupování, které je Krajský soud Trenčín povinen vyplatit na účet právního zástupce stěžovatele (...) do dvou měsíců od doručení tohoto nálezu. “

II.

7. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Ústavný súd predovšetkým poznamenáva, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania, okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Tvrdenia o porušení iných práv (v tomto prípade čl. 4 ods. 2 protokolu č. 7 k dohovoru) ústavný súd považoval iba za súčasť argumentácie sťažovateľa.

9. Tú časť sťažnosti, ktorá sa týka namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 ústavy a základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 38 ods. 1 listiny a čl. 48 ods. 1 ústavy rozhodovaním sudcov, ktorí neboli nestranní, pretože prisahou, resp. sľubom boli fakticky zviazaní rozhodovať v neprospech sťažovateľa, je potrebné považovať za zjavne neopodstatnenú. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Z ustanovenia § 69 ods. 2 prvej vety zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“) vyplýva, že sudcovia ustanovení do funkcie podľa doterajších predpisov pred 1. januárom 1990 musia byť v lehote dvanástich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona ustanovení do funkcie podľa tohto zákona, lebo inak ich funkcia zaniká.

Podľa § 37 ods. 1 prvej vety zákona o sudcoch po svojom ustanovení skladajú sudcovia a prísediaci tento sľub: „Sľubujem na svoju česť a svedomie, že sa budem spravovať zákonmi, budem ich vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia a v súlade s nimi budem rozhodovať nezávisle, nestranne a spravodlivo.“

Podľa § 215e ods. 1 zákona č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov služobný pomer profesionálneho vojaka, ktorý k 31. marcu 2009 vykonával funkciu sudcu vojenského sudcu, skončí 31. marca 2009.

Z citovaných zákonných ustanovení možno nepochybné konštatovať, že v čase rozhodovania krajského súdu nemohol byť žiaden z členov senátu viazaný sudcovským sľubom v znení platnom pred rokom 1990, pretože bez zloženia nového sľubu by boli sudcovia ustanovení do funkcie pred 1. januárom 1990 stratili svoje sudcovské postavenie. Rovnako v súvislosti so zrušením vojenských súdov v roku 2009 došlo k tomu, že služobný pomer vojaka vykonávajúceho funkciu sudcu vojenského súdu sa 31. marca 2009 skončil.

Berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti nemožno námietku porušenia označených práv v tejto súvislosti akceptovať, pretože je nedôvodná (m. m. II. ÚS 178/2011).

10. Podľa názoru ústavného súdu je však sťažnosť sťažovateľa zjavne neopodstatnená aj v tej časti, ktorou namieta porušenie práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na „rovnosť“ podľa čl. 1 listiny, práva na odopretie vojenskej služby podľa čl. 15 ods. 3 listiny a práva na posúdenie veci podľa priaznivejšej právnej úpravy podľa čl. 40 ods. 6 listiny. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02). Ústavný súd teda, tak ako to už vyslovil vo viacerých svojich nálezochoch, nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého uznesenia krajského súdu.

11. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva:

«Senát krajského súdu predovšetkým poukazuje na čl. 4 ods. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktoré ustanovenie vyjadruje možnosť obnovy konania, ako výnimky z ods. 1 vyššie citovaného ustanovenia a neprípustnosti stíhania a potrestania, ak v tej istej veci už bolo právoplatne rozhodnuté. Predmetné ustanovenie Dohovoru pod pojmom obnova konania, nemá na mysli obnovu konania v zmysle nášho Tr. por., ale obnovu konania všeobecne, z dôvodov jednak skutkových alebo procesných. Takto formulovanej možnosti „otvorenia“ právoplatne skončenej veci bol potom daný výraz aj v Ústave Slovenskej republiky, kde v čl. 50 ods. 5 sa používa pojem „mimoriadne opravné prostriedky“. Ďalej je potrebné poukázať na to, že príslušné ustanovenie Dohovoru výslovne odkazuje na zákon a Trestný poriadok príslušného štátu, pričom v Tr. por. je daný tomuto výraz v ustanoveniach o mimoriadnych opravných prostriedkoch – 8. hlava III. časti Tr. por., kde najmä procesné vady a hmotnoprávne vady, vrátane väd týkajúcich sa trestu, môžu byť dôvodom na dovolanie (predtým sťažnosť pre porušenie zákona) a skutkové vady v prípade nových skutočností, alebo dôkazov týkajúce sa ako výroku o vine tak, aj výroku o treste, môžu byť podmienky pre obnovu konania.

Súd prvého stupňa pritom síce vo svojom rozhodnutí výslovne cituje § 394 ods. 1 o podmienkach obnovy konania, avšak pri svojom rozhodovaní sa týmto ustanovením dôsledne neriadil. Nadriadenému súdu predovšetkým nie je známe, prečo súd prvého stupňa považoval za novú skutočnosť to, že odmietnutím výkonu vojenskej služby zo strany odsúdeného išlo o uplatnenie základného práva občana. K tomu jednak krajský súd odkazuje na správne dôvody sťažnosti prokurátora. Predovšetkým však nadriadený súd poukazuje na to, že v pôvodnej trestnej veci odsúdeného príslušné súdy už právoplatne rozhodli „o súdnej rehabilitácii“ v súlade so zákonom č. 119/1990 Zb. Účelom tejto súdnej rehabilitácie bolo práve odstránenie chýb v činnosti súdov vyplývajúcich z toho, že právne normy platné na území vtedy ČSFR v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 dôsledne nerešpektovali medzinárodné dokumenty, najmä v oblasti základných ľudských práv a slobôd.

V § 1 vyššie citovaného zákona je uvedený účel zákona o súdnej rehabilitácii, ktorým je zrušiť odsudzujúce súdne rozhodnutia za činy, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpektujúcej občianske, politické práva a slobody zaručené ústavou a vyjadrené v medzinárodných dokumentoch a medzinárodných právnych normách zákon označoval za trestné, umožniť rýchle preskúmanie prípadov osôb takto protiprávne odsúdených v dôsledku porušovania zákonnosti na úseku trestného konania, odstrániť neprimerané tvrdosti v používaní represie, zabezpečiť neprávom odsúdeným osobám spoločenskú rehabilitáciu a primerané hmotné odškodnenie ...

Ak teda v súlade s vyššie uvedeným účelom zákona o súdnej rehabilitácii bolo po 1.1.1990 rozhodované Vojenským obvodovým súdom Prešov v konaní pod sp. zn. 2Rtv-134/90 a Vyším vojenským súdom Trenčín v konaní pod sp.zn. 1Rto 4/1991 o súdnej rehabilitácii J. F., ktorý bol odsúdený do 1.1.1990 pre trestný čin, na ktorý sa vzťahoval zákon o súdnej rehabilitácii, nemožno súčasne dospieť k záveru, že po týchto rehabilitačných rozhodnutiach došlo znovu k splneniu podmienok pre obnovu konania podľa § 394 ods. 1 Tr. por. V tomto rehabilitačnom konaní sa totiž súdy nezaoberali len výrokom o treste, ale aj výrokom o vine, práve aj z pohľadu vyššie uvedeného účelu zákona, ktorý pôvodný výrok o vine si súdy vykonávajúce súdnu rehabilitáciu osvojili.»

12. V citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajský súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré sťažnosti vojenského prokurátora vyhovel a zamietol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania. Ústavný súd považuje za potrebné konštatovať, že predmetný postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. Prípadný zásah ústavného súdu, a to nahrádzanie právneho názoru krajského súdu, je možné realizovať len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, v zmysle ustálenej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny

názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

13. Sťažovateľ v súvislosti s napadnutým uznesením krajského súdu vo svojej sťažnosti poukázal aj na iné rozhodnutia všeobecných súdov v obdobných veciach. Nad rámec uvedených skutočností ústavný súd považuje za potrebné ku sťažovateľom namietanej existencii obsahovo odlišnej judikatúry všeobecných súdov doplniť, že nie je úlohou ústavného súdu zjednocovať rozhodovacia prax všeobecných súdov (I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08).

14. Podľa názoru ústavného súdu z uvedeného vyplýva, že predmetný právny výklad krajským súdom nevykazuje nedostatky, ktoré by odôvodňovali záver o porušení práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na „rovnosť“ podľa čl. 1 listiny, preto bolo potrebné sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

15. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namietal aj porušenie základného práva podľa čl. 40 ods. 6 listiny, v zmysle ktorého sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že čl. 40 ods. 6 listiny neupravuje základné práva a slobody, ale zásady aplikovania právnej úpravy za situácie zmeny právnej úpravy v čase posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu. Samotné deklarovanie porušenia čl. 40 ods. 6 listiny môže byť predmetom rozhodovania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len v spojení s namietaným porušením niektorého zo základných práv a slobôd. Keďže z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namietal porušenie základného práva zaručeného čl. 40 ods. 6 listiny v podstate v spojení s porušením práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva podľa čl. 1 listiny, ústavný

súd vzhľadom na skutočnosť, že nezistil porušenia týchto práv, napokon dospel k záveru, že napadnutým uznesením krajského súdu nemohlo dôjsť ani k porušeniu čl. 40 ods. 6 listiny. Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

16. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal aj porušenie základných práv zaručených v čl. 15 ods. 3 listiny.

Podľa čl. 15 ods. 3 listiny nikoho nemožno nútiť, aby vykonával vojenskú službu, ak je to v rozpore s jeho svedomím alebo s jeho náboženským vyznaním. Podrobnosti ustanoví zákon.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoje skoršie rozhodnutie č. k. II. ÚS 342/06-28 z 11. decembra 2007 vydané v obdobnej veci, v ktorom ústavný súd, pokiaľ ide o porušenie základných práv a slobôd zaručených v čl. 15 ods. 3 listiny, jednoznačným spôsobom konštatoval, že v danom prípade bola sloboda svedomia a presvedčenia sťažovateľa obmedzená na základe zákona a o tomto obmedzení nemožno tvrdiť, že by bolo úplne neospravedliteľné záujmom štátu na zabezpečení jeho obranyschopnosti a zachovaní verejného poriadku, a teda sledovalo legitímny cieľ, a to ani s poukazom na to, že zákonné obmedzenie ustanovovalo „staré právo“, ktoré bolo predchádzajúcim režimom vykladané spôsobom, ktorý nie je v každom prípade akceptovaný i v súčasnosti. Povinnosť vykonávať vojenskú službu podľa starého práva nemožno vnímať ako výlučne socialistickú a protidemokratickú, hoci v danom prípade „staré (trestné) právo“ nechránilo jednotlivca primeraným spôsobom v porovnaní s ochranou záujmov spoločnosti.

Podobne tak ústavný súd vo svojom rozhodnutí č. k. III. ÚS 165/05-22 z 9. júna 2005 vo vzťahu ku slobode svedomia uviedol, že ani relevantná časť práva platného v čase rozhodovania o vine a treste (v roku 1981) nevykazuje ani podľa vtedy platných medzinárodných štandardov znaky neznesiteľnej nespravodlivosti, ktoré by súdy dnes mohli a museli zohľadniť, a to aj s poukazom na to, že v roku 1981 ani všetky členské štáty Rady

Európy neumožňovali vykonať namiesto vojenskej služby civilnú službu (napr. Švajčiarsko) a trestnoprávny postih za nenastúpenie vojenskej služby bol zavedený aj v týchto krajinách.

Ústavný súd konštatuje, že rovnaké závery sa vzťahujú aj na vec sťažovateľa. Ústavný súd vzhľadom na skutočnosť, že nezistil porušenia týchto základných práv, dospel k záveru, že napadnutým uznesením krajského súdu nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva zaručeného v čl. 15 ods. 3 listiny. Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, neprichádzalo do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa (zrušenie uznesenia krajského súdu, primerané finančné zadosťučinenie, náhrada trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2011